

عنوان مقاله:

تأثیر آتش سوزی بر پوشش گیاهی و برخی خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک (مطالعه موردی: مراتع ورچشمه توسمال مازندران)

محل انتشار:

نشریه تخریب و احیاء اراضی طبیعی، دوره 2، شماره 3 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سودابه یدالله نژاد - *Sari agricultural sciences and natural resources university*

زینب جعفریان - *Sari agricultural sciences and natural resources university*

قدرت اله حیدری - *Sari agricultural sciences and natural resources university*

رضا تمرناش - *Sari agricultural sciences and natural resources university*

خلاصه مقاله:

آتش سوزی از مهم‌ترین عوامل بوم شناختی است که می‌تواند عملکرد بوم سامانه طبیعی را تغییر دهد. رویش گیاهان به خاک وابسته است و آتش سوزی می‌تواند تغییرات مختلفی را در آن ایجاد کند. در این پژوهش، به منظور بررسی اثر آتش سوزی بر خاک و پوشش گیاهی، دو مرتع آتش سوزی شده و شاهد (هرکدام به مساحت ۳۷ هکتار) با در مراتع ورچشمه توسمال کیاسر استان مازندران انتخاب شد و در هر رویشگاه نمونه برداری از پوشش گیاهی و خاک به روش منظم-تصادفی انجام شد. در هر دو رویشگاه ۱۰ پروفیل حفر و نمونه برداری از عمق ۰-۱۵ و ۱۵-۳۰ سانتی‌متری انجام شد. جهت برداشت داده های پوشش گیاهی از ۳۰ پلات مربعی شکل یک متر مربع استفاده گردید. خصوصیات گیاهی شامل فرم حیاتی، تنوع زیستی و خصوصیات خاک شامل رطوبت، بافت، هدایت الکتریکی، اسیدیته، کربن آلی، آهک، نیتروژن، فسفر، پتاسیم تعیین شد. نتایج حاصل از فرم‌های زیستی در مراتع شاهد و آتش سوزی شده نشان داد که بر اثر آتش سوزی گونه های چندساله مناطق آتش سوزی شده در مقایسه با شاهد به میزان ۳۳/۱۵ درصد کاهش یافتند. درحالی‌که اثر معنی داری بر گونه های یک‌ساله و دوساله نداشت. نتایج حاصل از اثر آتش سوزی بر تنوع گونه ای کل نشان داد که شاخص های تعداد گونه، تنوع سیمپسون، شانون، غنای مارگالف و منهینیک به ترتیب ۶۶/۶۶، ۴۵/۶، ۵۷/۹۲، ۶۷/۷۴ و ۴۹/۱۲ درصد کاهش یافتند درحالی‌که آتش فاقد اثر معنی داری بر شاخص یک‌نواختی بود. نتایج حاصل از آزمایشات خاک نشان داد که درصد شن و سیلت، پتاسیم قابل جذب خاک، فسفر قابل جذب، نیتروژن خاک، آهک، کربن، ماده آلی، اسیدیته خاک و هدایت الکتریکی در تیمار آتش سوزی شده به طور معنی داری افزایش یافت. اما درصد رس و درصد رطوبت خاک در مناطق سوخته شده در مقایسه با شاهد روند کاهشی را نشان داد.

کلمات کلیدی:

تجزیه گونه ای، مراتع، تنوع گونه ای، Rangeland, Species variety, Redundancy analysis, آتش سوزی، تجزیه کاهشی، Fire

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1446599>

